

2. Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (Із змінами, внесеними згідно з постановою Пленуму Верховного Суду України від 18 грудня 2009 р. № 16): ПОСТАНОВА № 4 Пленуму Верховного Суду України//[Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua>

3. Альтернативные наказания для наркоманов в странах-членах ЕС//[Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua> http://www.narkotiki.ru/5_3188.htm

4. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. - К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – С.253.

Гоменюк А.М.,

здобувач кафедри економічної безпеки Національної академії внутрішніх справ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ЗАНЯТТЯМ ГРАЛЬНИМ БІЗНЕСОМ

Окреслюючи коло проблемних питань, що виникають в процесі протидії злочинам, що пов'язані з заняттям гральним бізнесом, ми виокремлюємо серед них ті, що пов'язані з практикою реалізації окремих норм кримінально-процесуального законодавства.

Значна частина зазначених злочинів вчинюється на об'єктах залізничного транспорту та у зонах відводу доріг, тому проблемним питанням є здійснення прокурорами відділів прокуратури процесуального керівництва під час провадження досудового розслідування слідчими слідчих відділів Управління МВС України на залізницях та підтримання державного обвинувачення у суді у таких кримінальних провадженнях. Проблема полягає в тому, що слідчі цих підрозділів здійснюють

досудове розслідування у кримінальних провадженнях про правопорушення, вчинені на території різних районів області чи навіть у різних областях, в тому числі розташованих на значній віддаленості від територіального розташування підрозділу ОВС (понад 200 км). Обвинувальні акти за результатами розслідування таких кримінальних проваджень надсилаються у районні суди областей за місцем учинення правопорушення, тому здійснення у них підтримання державного обвинувачення працівниками прокуратури області є проблематичним та потягне втрату великої кількості часу, необхідного для здійснення виїздів до вказаних судових органів та призводить до зниження ефективності роботи. Вирішенням такого питання може стати внесення змін до наказу Генерального прокурора України від 17 вересня 2012 року № 69 «Про порядок ведення ЄРДР» призначення, згідно з ч.1 ст. 37 КПК України за такими провадженнями групи прокурорів, до якої включати прокурорів міськрайпрокуратур за місцем розташування судів, для забезпечення такими прокурорами підтримання державного обвинувачення у суді.

Кримінальним процесуальним кодексом України чітко визначено час закінчення строків досудового розслідування. Так, ст. 283 КПК України вбачає, що досудове розслідування закінчується зверненням прокурора до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності, обвинувальним вироком, клопотанням про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру, про що вносяться відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Водночас чітко не визначено чи є датою завершення досудового розслідування безпосередньо дата підписання прокурором відповідного клопотання або обвинувального акту, чи дата його направлення до суду (реєстрації у канцелярії прокуратури), чи дата фактичного надходження таких документів до канцелярії суду, чи дата внесення прокурором відповідних відомостей до ЄРДР.

Нині відсутнє законодавче тлумачення «кримінального проступку», внаслідок чого неможлива законна кваліфікація дій

осіб щодо нетяжких злочинів, в тому числі і пов'язаних з наданням послуг у сфері грального бізнесу. Необхідно найближчим часом надати законодавче тлумачення поняття «кримінальний проступок», негайно розробити і ввести в дію Кодекс про кримінальні проступки, що дасть змогу розвантажити слідчих; введення додаткових посад слідчих; зміни до КПК України в частині вирішення питання про обрання таких запобіжних заходів як особисте зобов'язання і особиста порука слідчим особисто за погодженням з прокурором без участі слідчого судді, а також прийняття слідчим самостійного рішення про привід особи, якщо вона не з'являється на вик литки під час проведення досудового розслідування.

Не врегульованим залишився у новому КПК України порядок фізичного затримання та обшуку особи згідно з ч.1 ст. 208 КПК України до внесення даних у ЄРДР. Наприклад, у випадку, коли особа, побачивши працівників міліції, почала втікати. Після фізичного затримання цієї особи необхідно провести її обшук або огляд з метою знайдення та вилучення наркотичних засобів, зброї, що неможливо здійснити згідно з правилами ст. 223 та 236 КПК України. Необхідно передбачити у ч. 3 ст 208 КПК України право при фізичному затриманні особи згідно з ч.1 цієї статті її догляд, без участі понятих, на предмет вилучення зброї та інших предметів, якими можна завдати тілесні ушкодження.

КПК України не визначено документ, яким має бути оформлено письмове підтвердження стороною кримінального провадження факту отримання доступу до матеріалів із зазначенням найменування таких матеріалів. У зв'язку з цим доцільно у ч.9 ст 290 КПК України визначити, що письмове підтвердження стороною кримінального провадження факту отримання доступу до матеріалів із зазначенням найменування таких матеріалів є документом, який складається у довільній формі стороною, що отримала доступ до матеріалів. У документі обов'язково має бути зазначено час ознайомлення з матеріалами.

Також потребує роз'яснення питання про місце та порядок зберігання матеріалів кримінального провадження після надіслання обвинувального акту до суду. За логікою такі матеріали кримінальних проваджень мають зберігатися у прокурора, який наглядає за досудовим розслідуванням і який потім буде підтримувати обвинувачення в суді.

Для збереження кримінальних проваджень і недопущення їх втрати необхідно розробити відповідну інструкцію про порядок зберігання матеріалів кримінального провадження в органах прокуратури, визначення конкретних місць зберігання таких матеріалів, відповідальних осіб, порядок видачі матеріалів кримінальних проваджень для використання під час судового провадження.

При фіксації незаконних дій з надання послуг у сфері грального бізнесу виникає необхідність проведення ряду негласних слідчих (розшукових) дій, але для того, щоб вирішити питання про отримання дозволу на проведення негласної слідчої дії, слідчий витрачає у середньому п'ять днів, а для обрання будь-якого запобіжного заходу витрачається два дні. За наявним навантаженням слідчий не може працювати якісно і взагалі повноцінно виконувати свої функціональні обов'язки.

Горлач С.В.,
здобувач кафедри кримінології
та кримінально-виконавчого права
Національної академії внутрішніх справ

ФАКТОРИ, ЩО ДЕТЕРМІНУЮТЬ НАСИЛЬНИЦЬКІ ЗЛОЧИНИ

Злочинну поведінку детермінує значна кількість факторів, однак усі вони мають різний рівень важливості. Одні з них визначальні у механізмі насильницьких злочинів, інші – другорядні. Ефективність же боротьби із злочинністю, у тому